

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **zvečer**, izmši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstrijsko-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poštnina znaša.

Za oznaniplačuje se od četristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravljenje je v Rudolfa Kirbiša hiši, Gledališka stolba^a.

Upravljenju naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

SLOVENSKI NAROD

„Vabilo na naročbo.“ za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četr leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četr leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četr leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Upravljenje „Slov. Naroda“.

Velikonemške demonstracije — v Ljubljani.

V Ljubljani je neko društvo, katero se sicer nazivlje „nemško telovadno društvo“, katero se pa za vse drugo bolje briga, ko za telovadbo. Poseben sport mu je narodno hujskanje in sejanje animoznosti, zato se njega člani udeležujejo korporativno vseh knajp, katere napravljajo zeleni mladiči „kranjsko-nemškega društva“ „Carniola“, in vseh kazinskih zborov in veselic, na katerih se na razne načine demonstruje proti slovenskemu narodu. To društvo ima žalostno zgodovino. S krvjo je zapisano njega ime v letopisih ožje naše domovine; kajti s svojim izzivljajočim početjem in netaktnim obnašanjem prouzročili so nepremišljeni, nemškooholi njega člani in člančki znano prelivanje krvi na Jančem in v Velčah.

Ravno sedaj pripravlja se to društvo k novemu činu, ki ima nekako ovenčati vse njegovo do sedanje delovanje. Na nebovhoda dan, 3. junija t. l.,

LISTEK.

Norec.

(Češki spisal Sv. Čech, preložil Osamélec.)
(Dalje.)

Ko norec to opazi, odtegne mu naglo roko in izbulivši oči vskrikne:

— Kaj delate? Čemu mi tipate roko?

— Bolni ste, gospod Drtina, odgovori dr. Horlivy resno — jako bolni.

— Jaz — bolan? Šepeče běšinski gospod s strahom. — Jaz da sem bolan? Po čem sodite to, gospod? Hm, bolan. Mogoče, kako bi tudi človek ne zbolel v tem neprestanem razdraženji in nemiru. Verujte, da dan in noč premišljujejo, kdé bi mi kakega zlodeja napravili, da z vso silo delajo na to, da me oropajo imena, časti in vsega. Gonijo me kakor jelena v gospodskem lovu in dočakati že ne mogo trenutka, da me vidijo poraženega, uničenega pri svojih nogah. To pa vse po nauku onega zlodejevega mestnega župana, po česar črni duši milijon vragov koperni.

Dr. Horlivy spoznal je iz teh čudnih besed fiksno idejo, ki je bila uzrok duševne bolesti Drti-

namerava namreč slavnostnim načinom odkriti na Križevniškem trgu v Ljubljani spomenik Antonu grofu Auerspergu in imajo pri tej slavnosti poleg vseh protinarodnih društev Ljubljanskih sodelovali tudi od drugod povabljeni društva, katerim glavni namen je delati nemški most do Jadre. Strmeti nam je o takej *brezmejnej predzrnosti*. Ni torej dosti, da je društvo „gutheilovalo“ po slovenskej okolici našega glavnega mesta ter s svojim ponašanjem napravilo toliko zlega; ono hoče celo v glavnem našem mestu uprizoriti demonštracijo proti Slovencem.

Ne prikrivajmo si pravega pomena nameravane slavnosti. On je: založiti zaušnico našemu narodnemu ponosu, norčevati se iz najdražjih naših narodnih svetinj, demonštrovati proti našim narodnim prizadetjem.

Nemški telovadci ne bodo namreč slavili pesnika Anastazija Grčina (ali kakor ga je Prešeren imenoval: Anastazija Zelenca), ampak politiko Antona grofa Auersperga. Če sedaj zagotovljajo prvo, delajo to le zato, da bi se jim od merodavne strani, kjer je pred vsem skrbeti, da se ne izzivljejo z nepremišljenimi demonštracijami narodna protivja, ne delale kake zaprake. Vsakdo, ki razmere natančneje pozna, pa bode brez posebne bistromnosti takoj spoznal, da so gospodom provokatérjem nemškega telovadnega društva zasluge, katere si je pridobil Anastazij Zelenec za nemško pesništvo, čisto postranska stvar in da jim je glavni namen proslaviti v njem prononovanega sovražnika našega naroda.

O pesniških zaslagah Anastazija Zelenca ne bodo govorili. Sodi naj jih nemški narod sam. To pa je gotovo in to naglašamo, da doslej še nesmo čuli, da bi jih v nemškem slovstvu bili posebno priznavali in slavili in da se glasi nekako čudno, ako jih povzdigovati hoče društvo, česar večina članov gotovo nikdar še ni imela v rokah kakega pesniškega proizvoda njegovega. O tem, kako se skladajo ljudomili nazori pesnika Anastazija Zelenca z ravnanjem Antona grofa Auersperga, ve pa najbolje povedati narod naš okolu Krškega, v česar

nine. Premnoge bolnike muči misel, da jih nekdo neprestano spremlja, jim nastavlja zanjke ter si na vso moč prizadeva osramotiti in uničiti jih. V možganih běšinskega graščaka pa je prevzel posel takega preganjalcu cel roj meščanov z županom na čelu. Gospod doktor mislil je, da bi bilo najbolje, ako se na videz spriznjai s to fiksno idejo.

— Ali gospod Drtina, morebiti delate mu kričico! kolikor jaz poznam župana, ni tako zloben človek, dejte doktor laskavo.

Pacijent odskoči, kakor da je zasikala poleg njega kača. Šop las na čelu naježil se je čudno, iz očij se mu je zabliskalo, a iz odrevnenih ust usus se je krik:

— Ah, tudi v družbi? Torej tudi vi ste člen v lopovskem lanci, s katerim se mi zadrguje grlo? Ali ste vi podkuljeni za veliko kavarstvo? Ej! vsi doktorji so na njihovi strani, menda pod gesлом: svoji k svojim! Goljufija!... Stiskaje pesti, škripajo z zobmi letal je kakor besen po sobi.

Dr. Horlivy osvedičen je bil, da njegove besede neso dosegle zaželenjene smotra. Zatekel se je tedaj k drugemu sredstvu. Seže pod pazduho po močan plač ter začne laskavo: — Gospod Drtina, resnično vi ste zelo bolni. In kak propih je tu! Ali bi ne hoteli tega plača — —

bližini je imel pokojni nemški pesnik svoje posestvo.

Pač pa je za nas važnejše vprašanje, kako se je pesnik Anastazij Zelenec obnašal kot politik. Po svojem rojstvu imel je vsled nazorov, kateri so prešli v naše državno ustrojstvo iz nemškega srednjega veka, veliko veljavo v javnem življenji. Pomoževalo je to veljavo še njegovo podobovan bohatstvo. In kako je uporabljal to veljavo? Slovenski narod se sploh ne more spominjati, da bi mu bilo iz gradu mogočnih Turčanov izšlo kedaj kaj dobrega. Le trki spomini vežejo ga na njihovo ponemčeno ime Auersperg. In pesnik Anastazij Zelenec skrbel je vse svoje življenje, da se ne iznveri tradicionalnemu ponašanju rodu Auersperškega. Bil je kljub svojim svobodomiselnim nazorom v pesnih ljut sovražnik svobodnega človeškega gibanja; besen nasprotnik pa onega prizadevanja, katero bi bilo imelo slovanski narodom avstrijskim priboriti naravno veljavo. V postavodajalnih zborih, kamor so ga volili veleposestniki, kazal se je o vsakej priliki največjega nasprotnika vseh naših terjatev in sposabil se je nekdaj celo tako daleč, da je hvalevredno naše prizadetje po napredku na slovstvenem polju v deželnem zboru kranjskem smešil z izrekom, da vse naše slovstvo mora odnesti pod pazduhu.

In temu možu na čast hočejo uprizoriti nemški telovadci v slovenski Ljubljani nemško slavnost! — Drznejo si s temizzivati ves narod slovenski; oni v svojej strasti hočejo na novo sejati nekoliko polegli narodnostni razpor!

Nemško telovadno društvo ni politično društvo. Njega namen se nikakor ne sklada s takimi demonštracijami, kakor je ravno nameravana. Opozarjam torej one, katerih se to tiče, naj s pravodobnim postavnim posredovanjem skrbé, da se ne bode žalilo narodno čuvstvo večine prebivalcev našega glavnega mesta. Kdor hoče mir in slogo, ta naj pazi, da se od nobene strani ne bode sejal veter, česar plod bi utegnil biti vihar.

Ni odgovoril. Zvijača bila je gospodu doktorju gotovo najslabša stran.

Ko je Drtina ono za blazen del ljudstva morda koristno, a sicer jako neugodno obleko opazil, razjelil se je kakor bik v španjskem amfiteatru o pogledu na rudeče sukno.

— Tako?! vskrikne od jeze se peneč. — Vi si upate mene zaznamenovati za norega... v mojej lastni hiši? Tam so vrata... razumete? Ali počakajte trenotek, pokažal vam bom propih, ki bo vas in vaš plač odnesel v zrak... Pri tem seže po zarjavale samokrese na zid.

Dasi so bile zadnje besede bolnikove izgovorene v nerazumnem kriku, vendar je dr. Horlivy iz njegovega kretanja spoznal ne preveč ljubezni smer omenjenega propih, zato se je raje umaknil do vrat. Ta pa se v tem trenutku odpro in notri vstopi rudeče človeče z zlobnim posmehom v obraz in z rokavoma do laktij zavihanim. Stal je po doktorjevem nalogu na hodniku ter čul po gospodarjevem nemiru, da je prišel določeni čas.

Tako skoči dr. Horlivy za svojega zaveznika ter ga nagovarja iz svojega zatočišča, da brzo zgrabi. „Preje nego doseže samokres!“ dodá s strategičnim tankovidom. A bojnemu slugi upal je, stoječemu nasproti gospodarju iz oka v oko, pogum. Obrne

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 31. maja.

"Czasu" se brzojavlja z Dunaja, da je položaj zaradi carine na petrolej tako napet. Vlada nekda neče dopustiti, da bi se kaj premenil **carinski tarif**. Poljaki pa hočejo vsekako, da se premeni da bode ugodnejši za Galicijo. Poljake bode podpirala levica, ki je že v državnem zboru stavila nek za Poljake ugodnejši predlog. Poroča se, da se je začela ministerska kriza. Odstopil ne bode le jeden sam minister, ampak vsi. Najbrž izvira ta vest iz vladnih krogov in ima namen le pritiskati na desnico.

Vnanje države.

Sultanov adjutant, viceadmiral Solejman paša, prišel je z velikim spremstvom v Cetinje, da izroči **črnogorskemu** knezu nišani-imtiazski red. Črno-gorci so mu pripravili slovesen vsprejem.

Dunajski dopisnik poroča v "Times" pogovor, katerega je nekda imel nek Anglež s srbskim ministarskim predsednikom Garašaninom o **balkanskiem** vprašanjih. Srbski ministerski predsednik se je izrazil, da evropske vlasti neso dovolj poučene o balkanskih razmerah, samo Rusija ima o vsem dobre informacije. Rusija dobro ve, kaj je treba, in je skrbno proučila balkanske države, da se v mejnaročnih zadevah, ki se tičejo teh dežel, ž njo nikdo meriti ne more. V poslednjem vojni posluževali so se avstrijskih in ruskih zemljevidov; prvi nam neso dosti koristili, poslednji so pa bili tako natančni, da si iz njih lahko natančno posnel vse podrobnosti kakega kraja. To gotovo ni ničesar pričakovati. Več let se je srbska politika ravnala po želji Rusije, Srbija se je bojevala na ruskej strani, nazadnje je pa Sanštefanski dogovor dal dobro lekcijo. Tedaž bi bila Rusija lahko dosti pridobila za svoje zaveznike, ne pa samo drobtine. Vse, kar je dosegla Srbija, dal je pa Berolinski kongres in pomoč Avstriji. Naravno je tedaj, da se je Srbija začela opirati na Avstrijo, ker se je preverila, da je dobra soseda. Večkrat se je trdilo, da je Avstrija Srbijo našuntala, da je začela boj z Bolgari. To pa ni res, Dunajska vlada si je vedno prizadevala, da bi odvrnila vojno. Ko se je začela vojna, pa Avstrija iz prijaznosti Srbije ni ovirala in zato so jej hvaležne vse stranke v Srbiji. O srbsko-bolgarskih razmerah izjavil se je Garašanin, da nikdar neso bile posebno prijazne. Nova vojna mej Srbijo in Bolgarijo pa ni verjetna, ker obe državi potrebujeta miru.

Praske mej grškimi in turškimi četami ponavljajo se do 28. maja. Po uradnih poročilih imajo Turki 180 mrtvih. Grki pa nekda še več 300 vjetih Grkov pripeljali so v Solun.

Ruski minister vnajnih zadev Giers še ne pojde nekaj tednov v toplice Franzensbad. Nekateri misijo, da je svoje potovanje odložil, ker se utegne v kratkem v Bolgariji kaj pripetiti, zaradi česar je treba, da Giers ostane v Peterburgu, da dogodki zopet ne prehite ruske diplomacije. Zlasti Rusi čakajo, kaj bodo sklenili bolgarsko sebranje. Ruski listi trdijo, da volitve za vlado neso tako ugodno izpale, kakor poročajo oficijalna poročila in je tedaj mogoče, da bodo sebranje vrglo sedanjo vlado. Ko bi pa vlada res imela tako večino, kakor trdijo bolgarska vladna poročila, se pa v Rusiji boje, da ne bi knez proglašil se kraljem.

Denarne zadrege **bavarskega** kralja se vedno hujšajo. Ker kralj neče slušati svetovnih ministrov, da bi bolj varčno ravnal, bodo se najbrž moral vladarstvu odpovedati. Kakor se govori, skliče se v kratkem deželnim zboru, da mu vlada naznani odpoved kraljevo.

se malo nazaj in zašepeče: — krivice mu ne smete storiti, gospod doktor! kaj pa če me spodi ali toži? . . .

— Niti lasu mu ne bom skrivl! Saj delamo samo v njegovo korist. Spoditi vas ne more ali tožiti — preje vas bo potem obdaril! nagovarjal je doktor.

— No, doktor to že ve, tolažil je Vojteh glas vesti ter stopil pogumno naprej, pri čemer se je dr. Horlivy z nalogo rezerve umiril.

Mej tem snel je Drtina samokresa ter ju držeč v vsaki roki po jednega nameril na doktorja proti vratim. A opazivši mej tem Vojteha pred sabo, presesti se za trenutek.

— Prosim te, Vojteh, pelji tega človeka ven! Pelji ga, stori mi to ljubav — sicer bo hudo! reče konečno.

Nežna prošnja Drtinina omajala je z nova sluge naklep. Obrnivši se na pol k doktorju, pogledal je zdaj nanj, zdaj na gospodarja, vihaje si pri tem rokave. Gotovo je premšjeval na kom izmej dvojice, bi pokazal svojo telesno moč.

Na srečo ni dolgo trajal mučni doktorjev položaj mej zasukanimi rokavi in napetima samokrešoma. Rešil ga je iz njega sam Drtina, razjezivši

Budgetna komisija **francoske** zbornice je bila sklenila, da se letos ne dovoli budget za bogočastje, ampak naj se hitro loči cerkev od države. Ko je minister Goblet komisiji razložil, da se takoj ločitev izvesti ne da, ovrgla je komisija prejšnji sklep in začela razpravljati budget za bogočastje.

V pruskem deželnem zboru bila je v soboto burna debata o vladnej predlogi, da se dovoli 100.000 mark za ustanove nemškim dijakom, kateri se zavežejo, da bodo služili v poljskih pokrajinah, in 50.000 za ustanove nemškim učencem v vzhodnih provincijah. Poljaki so ugovarjali, da ta predlog nasprotuje ustavi, ki zagotavlja jednakost vseh državljanov brez ozira na narodnost. Prusija pa zmatra Poljake za državljanje druge vrste. Predlog je zagovarjal naučni minister Gosler. Poudarjal je, da se s tem hoče utrditi nemški jezik v vzhodnih provincijah, katerega izrvajo Poljaki. Poljska društva so ustanovila razne ustanove za povzdigo poljščine, tedaj se mora tudi kaj za povzdigo nemščine storiti. Za predloga so se izrekli konservativci in narodni liberalci. Poslednji vidijo v njem dobro sredstvo za germanizacijo. Katoliški centrum se je odločno izreklo proti predlogi. Posebno odločno sta jo pobijala Windhorst in Schorlemers. Poslednji je trdil, da predloga mora vzbudit veliko razburjenje. Vzgoljila bode samo "streberje" in denuncijante. Zbor je potem dovolil to sveto, razen tega pa 200.000 za pomnoženje šolskega nadzorstva, 450.000 za nove nemške šole in 2 milijona za šolske zgradbe v poljskih pokrajinah.

Angleški parlament bode kmalu odložil svoje zborovanje. Hicks-Beach predlagal je namreč v zbornici, da se zborovanje odloži, ker vlada le igra s parlamentom in deželo, da bi se obdržala na krmilu. Gladstone vedno suče, preminja in zavija irsko predlogo, da bi se le sam obdržal. S svojim predlogom je misil Hicks-Beach, ki je bil član prejšnje konservativne vlade, vladil delati neprijetnosti, toda se je zmotil. Vlada je že sama želela, da se kmalu odloži zasedanje, zato je naznani, ko je poprej Gladstone še zavračal sumničenja Hicks-Beachova, Harcourt, da bode vlada priporočala kraljici, da se zborovanje odloži do jeseni. Hicks-Beach hotel je sedaj umaknil svoj predlog, a zbornica se je s 405 proti 1 glasu izrekla proti temu, da bi se predlog umaknil.

Dopisi.

Iz Varšave 26. maja. [Izv, dop.] Boj, ki ga bije Bismarck proti Poljakom, je v obči znan; srditost, s katero hoče vse zatreći, kar je poljskega in sploh slovanskega, tudi ni nič novega; toda nešlišano, da neusmiljeno proganjanje vseh Poljakov ki neso Bismarckovi poddani iz nemškega cesarstva, osupnil je celo naše nasprotnike. Kak utis pa je napravil na Poljake same, moremo si misliti; kako daleč pa sega to preganjanje, naj objasnó nekoliko naslednjih fakti.

15. aprila t. l. odpravil se je gosp. Vozniakovski s svojo bolno ženo do Vratislave, da bi ondu za svet povprašal znane zdravnike. Zdravljenje soproge se je jedva dobro pričelo, kar pride lepega dne policijski uradnik z vprašanjem, kako dolgo omenjeni gospod sploh misli bivati v Vratislavu. G. V. pravi, da tega ne ve; žena je bolna in sploh misli ostati, dokler se mu poljubi. Dobro, policaj odide. Drugi dan pokličajo g. V. do policijskega urada in policijski svetovalec ponavlja vprašanje, a seveda tudi njemu ni mogoče povoljno odgovoriti. "Vsekako morate najkasneje 30. aprila Vratislavo zapustiti, inače Vas takoj 1. maja odpravimo čez

se nad nebržnim služabnikom: — No, kaj bo osel? Ali se ga bojiš? Ali te naj s korobačem prisilim?

Mej tem pritegnila je ta nova razžalitev véso sluginega naklepa na stran gospodarju neprijazno. Na jedenkrat ležala sta obo — mimogrede omenjeno nenabita — samokresa na tleh, in gospod Drtina raztezaval se je poleg njih. A še na zemlji bfi se je ljut boj. Blazni bolnik branil se je z vso silo blagodarnega plašča, kojega mu je hotel doktor s pomočjo svojega zaveznika oblecil. Konečno oblekel mu ga je vender-le. Da, zdravniška jeza udušila je v dru. Horlivem vsako milosrdje v toliki meri, da je svojemu pacientu, ko ni hotel nehati kričati "vragi, lopovi, razbojniki" z lastnim robcem usta zamašil. Na to dá oslabelo žrtvo, ki je še vedno brcala in čudno očesi vrtila, odnesti na ogromno posteljo v ozadji sobe.

Baš sta zagrnila zastore, ko se odpro vrata in stopi v sobo vitka, krasna devojka v črni obleki. Ozira se s krasnim očesom, pod njim na blestem lici lesketali sta se dve solzi.

— Kaj se godi tu? Kde je moj otec? vpraša plačno.

Mej tem opazi doktorja in brzo otre si s krasnega lica solzi in pogledi goste lase. (Konec prih.)

mejo," pravi svetovalec. Gospod V. poprosi, da bi se mu dala ta prepoved bivanja v Vratislavi pisemo. Ali g. svetovalec to odreče s pristavkom da po instrukcijah ni dovoljeno ruskim in avstrijskim poddanim dajati takih prepovedij pisemo. Gospod V. ide do zdravnika, ki je zdravil njegovo soprogo in mu pove neslišano novico. Osupnjeni zdravnik, rodom Nemec, porabi vse svoje protekcie, da bi prekrižal barbarski ukaz, ali vsaj dosegel podaljšanje roka. Po dolgi obravnavi oznanijo v resnici originalno odtočbo: Gospa V. sme, ker je bolna, bivati v Vratislavi, ali ne dalje, nego do 15. maja (!), a gosp. V. mora vsekako čez mejo. Opomiti moram, da je imel g. V. za sebe i svojo soprogo popolnem legalne potne liste. Vznemirjen, kakor je bil, seveda ni hotel svoje žene same ostaviti in odpravil se je ž njo, ker so zdravniki k sreči odpotovanje dovolili, do Dunaja, kjer se je operacija srečno zvršila.

Drug dokaz nemške prijaznosti: Pred štirimi tedni dobi gosp. G. brzojavno poročilo iz Zgorelec (Görlitz), da mu je brat, bivajoč v sorodnikih, nevarno zbolel. Glavni varuh in jedini brat malega bolnika g. G. odpravi se precej do Zgorelec, kjer najde brata bolnega za hudo plučnico. Ko je nevarnost bolezni prešla, zapove policija obema, odpotovati iz blaženega rajha. Zdravnik protestuj, češ, deček je zelo slab, naj vsaj 2 tedna počakajo — vse nič ne pomaga — od policije dojdje kategorična zapoved, naj v 24 urah svoja kopita pobreteta. Gospod G. imel je popolnem legalne potne liste in odloči se čakati sile. Ni čakal dolgo. Pričeta dva žandarja in ga odženeta na železnično postajo. Jeden njih spremi prognanci, seveda v prisostni distanci, do same meje.

Tretji dogodek: Gospica A. iz Varšave, želeta se je izuriti v petji pri pevki Artôt v Berolinu. Popraša celo tukajnjega generalnega nemškega konzula, če je bode sploh v sedanjih Ijubeznih okoliščinah dovoljeno, bivati v liberalni stolici. Konzul se čudi temu pitanju in napiše pri vizovanju potnega lista celo namen potovanju. A vse to je imelo ta nasledek, da veli policija po 14 dnevнем bivanji v Berolinu gospici A. stante pede odpraviti se do svojega kraja. Gospa Artôt, znana osoba, zelo protegovana, poda se s prošnjo do samega cesarskega prestola, naj se dovoli gospici A. ostati v Berolinu. Vsled velike protekcie dozvolijo jej do meseca julija t. l. Sicer to neso jedini dogodjaji; a so fakti, katerih je mogoče bolj ali manj obširno čitati v poljskih časnikih. Vsled tega okrutnega ravnanja Bismarckovega bodo se Poljaki dobro premisli, predno pojdejo v nemške kopeli in zdravilišča. Časniki tukajnji odgovarjajo pridno rojakom, naj ne obiskujejo nemških toplic, poudarjajo, kake neprijetne eventualnosti jih tam čakajo in svetujejo, naj se obiskujejo domače kopeli, ali pa gališke in sploh avstrijske, kjer jim je mirno in prijetno živje gotovo. Izključljivih špecjalnih toplic itak v rajhu ni in avstrijske so dovolj slavne.

Neizrečeno je seveda vse to poparilo posestnike dotičnih toplic. Od todi je namreč potovalo leto za letom lepo število gostov do raznih nemških zdravilišč. Kaka škoda bode omenjenim zavodom, če vtiči ti bogati in prijetni gostje izostanejo, uvidijo dobro dotična vodstva in so se zaradi tega podvizi z laskavimi listi do uredništev tukajnjih časnikov, prosič, da bi se uplivalo pomirljivo na rojake in zagotavljači mirno in prijetno bivanje. Ker pa so vse te prošnje brez uspeha pišejo sedaj do tukajnjih zdravnikov, da bi pošiljali še dalje svoje bolnike v dotične zavode. Privatne osobe, katere so bile tu ali tam stalni gosti, dobivajo prikupljive liste. Takih in jednakih pisem imajo uredujšča nekaterih tukajnjih časnikov v originalu pred seboj: tako n. pr. iz Ems-a, Salzbrunn-a, Landeck-a, Warbrunn-a, Wiesbaden-a, itd. Prišel je celo dr. Herschel v Varšavo z misijo do zdravnikov, da bi pošiljali svoje bolnike v nadrenške toplice. Komentara, kateri bi vsaj nekoliko dopolnil navedene dogodke, seveda po naši tiskovni svobodi ne morem dati,

O priliki naj še omenim, da umotvori naših boljših skladateljev, posebno za glasovir, Poljakom tukaj zelo dopadajo. Pred kratkim sem bil zopet tako srečen in poslušal na daljni bratski zemlji poljski milim glasom koncertne ilustracije "Po jezeru" našega Försterja i Volaričevega "Pozdrava iz daljave," katere je igrala prelep krasna Poljka, gospica Helena P. pri privatnem koncertu v oddiščnem tukajnjem domu.

J. G.

Domačje stvari.

(Presvetli cesar) podaril je g. Vincenciju Gršaku, župniku v Podčetrtek, za nove zvonove 200 gld.

(Dnevni red javni seji Ljubljanskega mestnega odbora), v torek 1. dan junija 1886. leta ob 6. uri zvečer v mestni dvorani, I. Naznanila prvesedstva. II. Nasvet o izboru po sebnega komiteta za stavbini nadzor pri mestni vojašnici. III. Personalnega in pravnega odseka poročilo: a) o podelitvi mestne ustanove za balo, osnovane povodom srebrne poroke Njiju Veličastev; b) o ponudbi društva Laibacher Deutscher Turnverein, da mestna občina spominsko ploščo postavljeni pesniku Anastaziju Grünu prevzame v svojo last. IV. Finančnega odseka poročilo: a) o prošnji Dunajske velike poljedelske šole za podporo ubožnim učencem; b) o prošnji stavbenega podjetnika A. Lončariča glede oproščenja od tlakovine, oziroma nizanja za dovažanje gradiva obrežnemu zidu ob Ljubljani; c) o kupnih ponudbah za mestno hišico štev. 19. pred „prulami“; č) o kupni ponudbi za mestno močvirsko zemljišče v „purgarskih delih.“ V. Šolskega odseka poročilo o dopisu ravnateljstva kranjske braničnice glede pogodbe o porabi realki-nega poslopja. VI. Samostalni nasvet mestnega odbornika prof. Toma Zupana, naj se naredi trottoir iz kamenitih plošč po obeh straneh sv. Petra ceste in sicer od frančiškanske pa do sv. Petra cerke, ali za letos vsaj do mesarskega mostu. VII. Samostalni nasvet podžupana V. Petričiča o prenaredbi presečitvenega reda za mestno občino Ljubljansko. Potem tajna seja.

(G. Ivan Jelenec,) prefekt v Terezijanišči na Dunaji, dobil je povodom svojega umirovljenja zlati zasluzni križec s krono.

(Umrli) je 28. t. m. v 65. letu starosti g. Peter Aschmann, upokojeni sodnijski kancelist v Ribnici.

(Slovenskim odvetnikom.) Mnogo prošenj za izvršilno prodajo zemljišč ulaga se v slovenskem jeziku. Kljub temu se skoro nikdar v Graškem uradnem listu ne nahaja slovenski razglas. Sodniki vozijo namreč po starem tiru, ter napravijo vedno le nemšk oglas. Sami od sebe, ne dajo slovenščini nikjer mesta. Če torej hočemo, da bodo ti oglasi v slovenskem jeziku, ne preostane drugega, kakor da odvetniki v svoji prošnji za izvršilno prodajo ob jednem prosijo, da sodnija napravi razglas v slovenskem jeziku, in ga v „Grazer Zeitung“-i v slovenskem jeziku priobiči. „Vigilantibus iura!“

(Slovensko de la vsko pevsko društvo „Slavec“) sme s ponosom zabeležiti v svojo kroniko včerajšnji „Medeno v večer“. Ne le, da je množina občinstva bila živ dokaz iskrenih simpatij, ki jih uživata g. Meden in mlado a že popolnem doraslo društvo, bili so zbori tako krepki in ubrani in izvajal se je ves spored tako izborno, da moramo pevcem in pevovodji le čestitati. Po prvem, posebno vrem zboru nastopil je predsednik g. Jeločnik ter v jedrnatem govoru naglašal zasluge g. Medena za slovensko pesem in za društvo ter mu potem poklonil častno diplomo, katero je g. K. Drenik prekrasno kaligrafoval. Občinstvo pozdravilo je slavljenca z živoklici, pevci pa so zapeli Nedvedovega „Popotnika“, v katerem nam je v srce segal g. Meden z divnim svojim samospevom. G. Meden pel je potem še jedno Zajčovo in novo Vilharjevo, baš za ta večer posvečeno skladbo, kot dodatek pa še Vilharjeve „Ukaze“, pri katerih ga je brdka in nadobudna hčerka Ivanka na glasoviru spremljala. Burni živoklici in dolgotrajno ploskanje izražali so priznanje poslušalcev in se neso polegli, dokler se ni pesem ponavljala. Zadnja točka bila je Ipavčeva „Domovina“, v kateri se je poleg Medena odlikoval slavnoznani naš baritonist g. Puci-har s svojim prekrasnim glasom. „Slavec“, ki je z včerajšnjim večerom g. Medenu izkazal zasluzeno čast, počastil je s tem tudi sebe in poleg popolnega moraličnega uspeha, dosegel je tudi gmotnega, kajti mlada debutantkinja Medenova nabrala je mej občinstvom nad 30 gold. za društveno zastavo, za katero je včeraj še posebej nek rodoljub 15 gld. poklonil.

(Pevski zbor Narodne Čitalnice Ljubljanske) napravi na korist svojej blagajnici v soboto 19. junija veliko letno veselico na društvenem vrtu, ko bi slabo vreme bilo, pa v dolnjih društvenih prostorih. Spored obeta biti tako zani-

miv, kajti pripravlja se več novih zborov četveroin samospevov, zagotovljena je velika loteria, najeta vojaška godba ter oblubljeno je sodelovanje „Sokolov.“ Jutri v torek se zato prično zopet redne pevske vaje, pevski odbor torej prosi vse p. n. pevce, ki jim je mar za razvoj in obstanek slovenskega umetnega petja, naj se te vaje kakor naslednih vaj udeleže v polnem številu.

(Meščanske vojašnice občni zbor) bil je včeraj dopoludne ob 10. uri v mestni dvorani. Vodja g. J. N. Horak otvoril je zborovanje rekoč: „Slavna skupščina! Pričenjam 24. zborovanje ter pozdravljam vse navzočne lastnike meščanske vojašnice. Pri 23. občnem zboru, kateri se je vršil dne 31. maja 1885., naznani sem Vam, da so posestniki meščanske vojašnice še dolžni obrtnemu pomognemu društvu 1000 gld. Prosim, da vzame slavni zbor na znanje, da je sedaj za meščansko vojašnico le še 500 gld. dolga in upam, da bodo poplačali to sveto še letos. Vodstvo meščanske vojašnice je želji c. kr. vojnega erara ustreglo in dopolnilo, kar je bilo potrebno še hišne oprave, tedaj je upati, da se je vse izvršilo na zadovoljstvo visokega c. kr. generalnega poveljstva. Ker se je prizidal oddelek k meščanski vojašnici, pomnožilo se je tudi moštvo v meščanski vojašnici in treba je bilo razširiti štedilna ognjišča v kuhinji in dimnik. P. n. hišnim posestnikom, kateri so se oglašili za znesek na njih hiše spadajoč, za namestovanje vojakov, izplačal se je isti v zmislu sklepa zpora iz leta 1883. iz društvene blagajnice. Po §. 14. društvenih pravil stopijo vsled dosluženja iz načelstva gospodje: 1. Dolinar Andrej. 2. Horak Janez. 3. Kolman Fran 4 Ničman Henrik. 5. Pakič Miha. Izstopivši se smejo zopet voliti.“ — Iz letnega sporočila in sklepa računa je razvidno, da je imel zavod dohodkov 2254 gld. 81 kr. in le za 54 gld. 24 kr. manj stroškov. Posojila za novo, vojašnici prizidano poslopje poplačalo se je obrtni pomocni blagajnici preteklo leto 1300 gold. Soposetnikov šteje meščanska vojašnica 243, vredna pa je nad 50.000 gld. Pregledovalni odsek poroča, da je račun popolnem v redu in predлага, da izjavi občni zbor drušvenemu vodstvu popolno zaupanje, čemur zbor jednoglasno pritrdi. Vrši se volitev petih članov vodstva namesto letos izstopivših. Izvoljeni so z veliko večino gg. J. N. Horak, Fran Kolman, Henrik Ničman, Miha Pakič in Anton Kremžar. V pregledovalni odsek se izvolita gg. M. Muk in Jakob Spoljarič. Pri posameznih nasvetih predlagala sta v imenu vodstva gg. J. N. Horak in Miha Pakič, da se je dovolilo vojakom, kateri so v meščanski vojašnici nastanjeni o prilik rojstnega dne presvetlega cesarja 30 gld. za boljšo jed. „Narodni šoli 10 gld., učencem društva katoliških rokodelskih pomočnikov pa 10 gld., kar brez razgovora obvelja. Potem se zborovanje sklene.

(Na Koroško) in sicer v Koče odpeljalo se je včeraj z Ljubljanskega Grada 35 kaznjencev, da bodo v Zilski dolini zagrajali hudo-urnike.

(Majev vreme), ta izvanredna vročina v tem času in že njo združena suša nakopava dolenskemu kmetu mej druzimi tudi to skrb, da se bodo pašniki in logi letos za prvo košujo slabo obnesli in bo slehern živinorejec — če ne pride nič moče in bolj ugodnega vremena, — si klajo moral kupovati, a jo draga plačevati!

(Na Vranskem) ustanovila se je protovoljna požarna bramba. Načelnik je znani narodni trgovec g. J. S. Oset, namestnik pa poštar g. F. Lukovnjak.

(V Št. Lenartu) v Slov. goricah zaprli so zaradi osepnic za 10 dnij šolo.

(Požarna kronika) — 28. t. m. popoludne ob polu dveh jelo je goreti v vasi Lipovščici v sod. okr. Ribniškem. Pogorele so štirim posestnikom hiše ter nekaj k njim pripadajočih gospodarskih poslopij. Trije izmej teh posestnikov bili so zavarovani — v skupnem znesku za kacih 1200 gl. — pri vzajemno zavarovalni banki v Gradcu. Razen navedenega uničil je ogenj tudi pitero goved in jednemu ponesrečenih gospodarjev — kakor se pripoveduje, — 300 gld. denarja v gotovini. S pomočjo prihitelih gasilcev s svojimi brigalnicami iz Ribnice, Sodražice, Zapotoka, ter bližnjih vasi, posrečilo se napram vetr, ogenj preprečiti ter oteti, kar je bilo sploh možno. Škoda je seveda pri vsem tem vendarle znatna. — Kako je ogenj nastal, se prav za prav nič zanesljivega ne ve; — nekateri trdijo, da so ogenj zanetili otroci (kar je najbolj verjetno), a drugi hočejo vedeti, da je — trešilo.

(?) — No, ko bi nekateri naši kmetijski gospodarji — posestniki, — mesto da zamejujo svoj težko pridobljeni denar po krčmah in za druge namene — porabili vedno ponujajoč se jim ugodno priliko v zavarovanje svojega imetja itd., bi množim že davno ne trebalo biti trdega boja za svoj obstanek in ne imeli bi zaznamovati na drugi strani toliko — rev in siromašta! pa — so nekateri v načodu, ki se ne dajo poprej poučiti za kaj koristnega — dokler jim lastna skušnja na duri ne potrka! . . .

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Peterburg 30. maja. „Journal de St. Petersbourg“ piše o blokadi: Ker ni dvomiti na odkritostnosti grškega kabinet, sme se misliti, da se bode grški trgovini v kratkem zopet odprlo svobodno more.

Catania 30. maja. Bruhanje Etne po nehava. Lava se vsako uro le še dva metra naprej pomiche. Prebivalstvo upa, da ne bode pridrila v osredje mesta Nicolisi. Od včeraj ne naletava več črni pesek.

Rim 20. maja. Izvestje o koleri: V Benetkah 33 zbolelo, 21 umrlo; v Bari 4 zboleli, 4 umrli.

Poslano.

Za prirejenje izleta akad. društva „Hrvatska“ in „Triglav“ v Ptuj sestavljen odbor od hoc ima na konci svojega poslovanja še jedno, kako prijetno mu dolžnost, da se iskreno zahvali slavnim društviom, rodoljubkinjam in rodoljubom Ptuiškim za res nepričakovani, sijajni sprejem in za prekrasno zabavo.

Posebna hvala gre slavni narodni čitalnici, Narodnemu domu, izbornemu sestavljenemu mešanemu zboru slovenskega pevskega društva; srčno hvalo izrekamo velečenjem gospem in gospodičnam za mnoge, pri prihodu in pri odhodu nam podarjene lepe vence in nebrojne šopke; iskreno se zahvaljujemo čitalničnemu predsedniku neutrudljivemu na rodnjaku gospodu dr. Gregoriču, kakor milostivej gospoj soprigi, podpredsedniku velespoštovanemu gospodu gvardijanu in častitim gg. očetom minoritskega samostana, grajskemu oskrbniku gosp. Raispu predsedniku slovenskega pevskega društva gospodru dr. Grossu, predsedniku političnega društva „Pozor“ gospodu dr. Jurteli in vsem drugim gospem in gospodom, ki so skrbeli za to, da se nam je Ptuj jako priljubil in da nam ostanejo nepozabljevne v nem prebete, žalibog prehitro minule urice.

Zivio slovenski Ptuj, naj procvita, se razvija in napreduje narodno življenje!

Gradec, dne 27. maja 1886.

Za odbor ad hoc:
cand. iur.
Vladimir Žitek,
predsednik.

stud. iur.
Anton Rogina.

Zahvala.

Ko je Njega Veličanstvo me najmilostljivejše odlikovalo z vitežkim križem Fran Josipovega reda došle so mi od blizu in daleč, zlasti od mojih trgovskih prijateljev na Kranjskem, prijazne častitke v raznih oblikah.

Počasten in obradosten s tolikimi dokazi prijateljskega mišljenja, dovoljujem si, tem potom izreči presrčno zahvalo, ker se ne morem vsakemu posebej zahvaliti.

V Zagrebu 29. maja 1886.

Makso Stern,
tvrdka Ign. Sternovi sinovi
vinska trgovina v Zagrebu.
(390-3)

Poslano.

V sakdo more biti zdrav in doseči visoko starost, ako skrib za svoje telo. Največ bolezni izvira iz krvi, tedaj je dolžnost slednjega, na to obračati največ pozornost. Našim preiskavanjem in dolgoletnim skušnjam se je posrečilo izumiti takša sredstva, katera hitro in brez zlahka nasledkov čistijo kri, krepč njen pravi tok. Naša zdravilna metoda je priznana in je bila večkrat odlikovana z redi in zlatimi koljnami. Ozdravljamo z vsphem bolezni, ki izvira iz spridene kri (brez živega srebra), žalostne nasledke skrivenih navad, nadalje slabotno stanje, kožne bolezni, še tako zastarane ranе, grinte, izpadanje las, trganje in revmatizem, vse ženske bolezni. Trakulje odstranimo po posebnej metodni, celo pri otrocih v malo urah. Kilove ozdravimo na racionalni način z našimi po novejših metodah napravljenimi pasovi za kilove, sicer počasi ali gotovo. Prosimo pošiljati zaupna pisma z obširnim popisom bolezni s poštno znamko za odgovor.

Pravilna klinika „Freisal“ v Solnogradu (Avstrija).

Tujci:

30. maja.

Pri Slovunu: König, Tešbor z Dunaja. — Perlgrund iz Budimpešte. — Schiller z Dunaja. — Mayer iz Gradea. — Jembart iz Celovca. — Heumauer z Dunaja.

Pri Malici: pl. Widmann z Dunaja. — Buchler, Zorzi, Turiser iz Trsta. — Dr. Hneber z Dunaja.

